Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar

Publication details, including instructions for
authors and subscription information:

<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

Bör Tangranden ikke fotograferes?

K. J. V. Steenstrup

Published online: 04 Jan 2010.

To cite this article: K. J. V. Steenstrup (1900) Bör Tangranden ikke fotograferes?,
Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 22:5, 477-478, DOI:
[10.1080/11035890009446912](https://doi.org/10.1080/11035890009446912)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035890009446912>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is

expressly forbidden. Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

Bör Tangranden ikke fotograferes?

Af

K. J. V. STEENSTRUP.

I de henimod 200 Aar der ere forløbne siden Spørgsmaalet først reistes om »vatnminskningen», er der i Klipperne langs Sveriges og Norges Kyster hugget en Mængde Mærker der skulle afgive Holdpunkter ved fremtidige Undersøgelser. Som det imidlertid fremgaar af L. HOLMSTRÖMS Redegørelse for Sveriges Vedkommende¹ ere mange af disse Mærker usikre og flere kunne ikke mere paavises. De senest indhuggede Mærker ere vel tilstrækkelig nøiagtige, navnlig naar de ere satte i direkte Forbindelse med Vandstandsobservationer, men disse kunne jo kun være faa, og dog er det just Mængden af Iagttagelser det kommer an paa, naar det Spørgsmaal skal besvares, om det er hele Kysten der jævnt forandrer sit Forhold til Vandfladen, eller om der er Partier der staa stille medens andre fjerne sig fra eller maaske nærme sig dertil.

Ved Skandinaviens Vestkyst hvor Tidevandet er betydeligt, er der et Forhold der strax falder i Øjnene og ligesom tilbyder sig selv til denne Bestemmelse, og det er Tangranden eller Tangbevoxningens øverste Rand. Hvilket Forhold denne *nøiagtig* staar i til Middelvandstanden paa Stedet, troer jeg ikke er nærmere undersøgt;² ligesom baade HOLMSTRÖM³ og DE GEER have yttret Trivl om at den er konstant. Imidlertid maa dog den skarpe, som efter en Linial afskaarne Tangrand, der ses paa stejle Klipper, utvivlsomt være Udtrykket for et Forhold mellem Vandstand og Tangbevoxning, og vistnok med Rette er den derfor ogsaa, saavel i Norge som i Sverige, bleven anvendt ved Indhugningen af Vandstandsmærkene. Denne Methode, at indhugge Mærker, har jeg ogsaa anvendt i Grönland; men dels tager den Tid og dels er det vanskeligt at beskrive Stedet saa det senere kan gjenfindes af Andre. Derfor kom jeg, under min

¹ K. Sv. Vet. Akad. Handl. Bd 22, Nr 9.

² Ifølge det bekjendte Brev fra KLERCK til LILLIEHÖÖK skulde Tangranden ved Bøsekop i Alten ligge 0,6 M. over Middelvandstand. (Kgl. Sv. Vet. Akad. Förh. 1845, sid. 212).

³ l. c. S. 54.

Rejse i Grönland 1899 til at tænke paa: hvad Nytte er det egentlig til med saa stort Besvær at anbringe et enkelt Mærke, der er jo en Mængde naturlige Mærker paa Klipperne, hvis Middeltal ville kunne afgive et ganske anderledes tilforladeligt Materiale til Bedømmelsen af om Tangranden har forandret sig, end det et enkelt Mærke kan give. I Nutidens øjeblikkeligt virkende fotografiske Plader der tillade Fotografering saavel fra Skibe som fra Baad, og navnlig siden EASTMAN'S »Patroner» stille et, selv i fri Luft, ubegrænset Antal »Plader» til Disposition, forekommer det mig, at man har et ganske anderledes godt Middel til at fixere Tangrandens Forhold til Klippefladen, end det et enkelt indbugget Mærke giver.

I Grönland begynte jeg ogsaa derpaa og ved en i Sommer lang-Norges Vestkyst, fra Lindesnæs til Nordkyn, foretagen Reise forvise-ede jeg mig om, at en saadan Fastslaaen af Tangranden uden Vanskelighed maatte kunne gennemføres.

Med hvor langt større Sikkerhed er man ikke nu, og vil man ikke i Fremtiden vare i Stand til at dømme om Tangrandens Flytning ved Bøskop i Alten, ved paa Stedet at betragte Dr REUSCH's Fotografi¹ end ved at discutere Forholdet mellem Tangranden og de endnu ikke fundne Huller, der skulle være borede i 1844 og den tvivlsomme Bolt, der nu antages at repræsentere dem?² Ved Hjælp af Fotografier vil man ogsaa med Lethed kunne bestemme og igjenfinde de fotograferede Klippeflader; idet man fra et kjendt Sted tager et Fotografi af Klippen eller Egnen i sin Helhed og saa paa dette Fotografi markerer Stedet hvor Billedet af Tangranden er taget, eller man nødes maaske til at tage endnu et mellemliggende Fotografi o. s. v. Antallet af Fotografier spiller ingen Rolle, da de jo ikke skulle reproducere, men kun opbevares til fremtidige Sammenligninger.

Samtidig med at Hundreder af saadanne Fotografier af Tangranden tages³ haaber jeg at de biologiske Stationer ville skaffe den Korrektion tilveje, der paa forskellige Steder mulig maa anvendes paa Tangranden for at man kan stille den idet rette Forhold til Middelvandstanden.

¹ Reproduceret i REUSCH: Det nordlige Norges Geologi, S. 108.

² Kgl. Sv. Vet. Akad. Förh. 1845, S. 212 og REUSCH i »Naturen» 1889, S. 220.

³ Söopmaalningernes Personale maa med forholdsvis Lethed kunne tilvejebringe en betydelig Del heraf.